

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN XUÂN HƯỜNG

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN
CHƯƠNG TRÌNH MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC
TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ LÀO CAI, TỈNH LÀO CAI

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN XUÂN HƯỜNG

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN
CHƯƠNG TRÌNH MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC
TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ LÀO CAI, TỈNH LÀO CAI

Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thị Tính

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của bản thân tôi, dưới sự hướng dẫn của PGS.TS Nguyễn Thị Tính. Những nội dung tham khảo trong luận văn đề trích dẫn nguồn theo đúng quy định. Tôi xin chịu trách nhiệm liên quan đến nội dung của luận văn.

Tác giả

Nguyễn Xuân Hùng

LỜI CẢM ƠN

Luận văn thạc sĩ về đề tài “*Quản lý hoạt động phát triển chương trình môn khoa học tự nhiên ở các trường trung học cơ sở thành phố Lào Cai*” đã được thực hiện tại trường Đại học Sư phạm, Đại học Thái Nguyên.

Với tình cảm chân thành, tác giả luận văn xin bày tỏ lòng biết ơn các thầy cô giáo trường Đại học Sư phạm, Đại học Thái Nguyên đã trang bị vốn kiến thức lý luận về khoa học quản lý, giúp cho em nghiên cứu và hoàn thiện đề tài.

Đặc biệt, tác giả luận văn xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **PGS.TS. Nguyễn Thị Tính**, người đã trực tiếp hướng dẫn, tận tình chỉ bảo, giúp đỡ cũng như tạo cho em sự tự tin để hoàn thành luận văn này.

Tác giả luận văn cũng xin bày tỏ lòng cảm ơn chân thành tới các đồng chí cán bộ, giáo viên, nhân viên các trường THCS thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai đã tạo điều kiện giúp tác giả nghiên cứu, khảo sát và cung cấp thông tin, tư liệu cho luận văn.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng trong quá trình nghiên cứu song luận văn cũng không tránh khỏi những sai sót, rất mong nhận được sự chỉ dẫn, góp ý quý báu của các thầy giáo, cô giáo, các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2018

Tác giả

Nguyễn Xuân Hùng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	7
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	7
1.1.1. Những nghiên cứu ở nước ngoài	7
1.1.2. Những nghiên cứu ở trong nước.....	8
1.2. Một số khái niệm cơ bản.....	10
1.2.1. Chương trình môn học và phát triển chương trình môn học	10
1.2.2. Phát triển chương trình môn khoa học tự nhiên	12
1.2.3 Quản lý phát triển chương trình môn khoa học tự nhiên ở trường THCS	13
1.3. Một số vấn đề cơ bản về phát triển chương trình môn Khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở	14
1.3.1. Mục tiêu, nội dung chương trình môn Khoa học Tự nhiên ở trường THCS	14

1.3.2. Nội dung phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường THCS	17
1.3.2. Quy trình phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường THCS.....	19
1.3.3. Các nguyên tắc phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở.....	22
1.4. Quản lý hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường THCS	25
1.4.1. Lập kế hoạch hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở.....	25
1.4.2. Tổ chức thực hiện hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở	27
1.4.3. Chỉ đạo thực hiện hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở.....	28
1.4.4. Kiểm tra, đánh giá hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở	29
1.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động phát triển chương trình môn Khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở.....	31
1.5.1. Các yếu tố chủ quan.....	31
1.5.2. Các yếu tố khách quan	31
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	33
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC TRƯỜNG THCS TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ LÀO CAI, TỈNH LÀO CAI.....	34
2.1. Thực trạng về tình hình giáo dục THCS của thành phố Lào Cai	34
2.2. Tổ chức khảo sát	36
2.3. Thực trạng về phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	37
2.3.1. Thực trạng nhận thức của các cấp quản lý, giáo viên về phát triển chương trình môn Khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai.....	37
2.3.2. Thực trạng xác định mục tiêu chương trình môn khoa học Tự nhiên ở các trường trung học cơ sở thành phố Lào Cai	38

2.3.3. Thực trạng công tác điều chỉnh nội dung, phát triển chương trình môn khoa học tự nhiên ở các trường THCS thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	40
2.3.4. Quy trình phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở các trường trung học cơ sở thành phố Lào Cai	42
2.4. Thực trạng quản lý hoạt động phát triển chương trình môn Khoa học tự nhiên ở các trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai.....	44
2.4.1. Lập kế hoạch hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở các trường THCS trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	44
2.4.2. Tổ chức thực hiện hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	47
2.4.3. Chỉ đạo thực hiện hoạt động phát triển chương trình môn Khoa học tự nhiên ở trường THCS trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai.....	49
2.4.4. Kiểm tra, đánh giá hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	51
2.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	53
2.6. Đánh giá chung thực trạng về phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	54
2.6.1. Ưu điểm	55
2.6.2. Hạn chế	55
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	58
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN	
CHƯƠNG TRÌNH MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC TRƯỜNG	
THCS TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ LÀO CAI, TỈNH LÀO CAI.....	60
3.1. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp	60
3.1.1. Đảm bảo tính mục tiêu.....	60
3.1.2. Đảm bảo tính thực tiễn.....	60
3.1.3. Đảm bảo tính khả thi.....	60
3.1.4. Đảm bảo tính kế thừa.....	61

3.2. Đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	61
3.2.1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên Khoa học tự nhiên về phát triển chương trình môn học.....	61
3.2.2. Lập kế hoạch phát triển chương trình môn Khoa học Tự nhiên theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	63
3.2.3. Huy động các nguồn lực để phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên	67
3.2.4. Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng năng lực cho cán bộ quản lý và giáo viên dạy khoa học Tự nhiên về phát triển chương trình môn học	71
3.2.5. Xây dựng hệ thống văn bản hướng dẫn, chỉ đạo phát triển chương trình môn Khoa học Tự nhiên	75
3.2.6. Tăng cường kiểm tra, giám sát việc phát triển chương trình môn khoa học tự nhiên	78
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	80
3.4. Khảo sát tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	82
3.4.1. Khảo nghiệm tính cần thiết.....	83
3.4.2. Khảo nghiệm tính khả thi	85
3.4.3. Tương quan giữa tính cần thiết và khả thi của các biện pháp	87
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	89
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	90
1. Kết luận.....	90
2. Khuyến nghị.....	91
2.1. Đối với Phòng Giáo dục và Đào tạo	91
2.2. Khuyến nghị đối với các trường trung học cơ sở thành phố Lào Cai.....	92
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	93
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

TT	KÝ HIỆU	NỘI DUNG VIẾT TẮT
1	CBGV	Cán bộ giáo viên
2	CBQL	Cán bộ quản lý
3	CNTT	Công nghệ thông tin
4	CSVC	Cơ sở vật chất
5	GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
6	GV	Giáo viên
7	HĐND	Hội đồng nhân dân
8	HS	Học sinh
9	KHTN	Khoa học tự nhiên
10	KT-XH	Kinh tế - xã hội
11	QLGD	Quản lý giáo dục
12	TBDH	Thiết bị dạy học
13	THCS	Trung học cơ sở
14	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Tổng hợp số trường, lớp, học sinh năm học 2017 - 2018.....	34
Bảng 2.2. Xếp loại hạnh kiểm học sinh học theo chương trình hiện hành năm học 2017 - 2018.....	35
Bảng 2.3. Xếp loại học lực học sinh học theo chương trình hiện hành năm học 2017 - 2018.....	36
Bảng 2.4. Nhận thức của CBQL, GV về tầm quan trọng và sự cần thiết của phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở trường THCS.....	38
Bảng 2.5. Thực trạng việc xác định mục tiêu chương trình môn khoa học Tự nhiên ở các trường THCS thành phố Lào Cai	39
Bảng 2.6. Thực trạng công tác điều chỉnh nội dung, phát triển chương trình môn khoa học tự nhiên ở các trường THCS thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai.....	40
Bảng 2.7. Thực trạng qui trình phát triển chương trình môn khoa học Tự nhiên ở các trường THCS Thành phố Lào Cai	42
Bảng 2.8. Thực trạng xây dựng kế hoạch phát triển chương trình môn Khoa học tự nhiên ở trường THCS trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	45
Bảng 2.9. Thực trạng tổ chức phát triển chương trình môn Khoa học tự nhiên ở trường THCS trên địa bàn thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	48
Bảng 2.10. Thực trạng chỉ đạo phát triển chương trình môn Khoa học tự nhiên ở trường THCS trên địa bàn TP Lào Cai, tỉnh Lào Cai	50
Bảng 2.11. Thực trạng kiểm tra, đánh giá việc thực hiện phát triển chương trình môn khoa học tự nhiên ở các trường THCS thành phố Lào Cai, tỉnh Lào Cai	52